

24

7/10/24

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

TER BESLISSING

Directie Zorgverzekeringen

Opgesteld door

Aan

Minister van VWS

Deadline: 15 oktober
2024

nota

Onderzoek naar collectiviteiten

Datum

30 september 2024

Kenmerk

3978162-1072940-Z

Bijlage(n)

2

1. Aanleiding

Tijdens de wetsbehandeling van de afschaffing van de collectiviteitskorting op de premie van de basisverzekering in 2022 heeft uw ambtsvoorganger een onderzoek toegezegd naar de ontwikkeling van collectiviteiten. Het Nivel heeft dit onderzoek in opdracht van VWS uitgevoerd.

2. Geadviseerd besluit

Indien u akkoord bent met de inhoud van deze Kamerbrief, vraag ik u deze Kamerbrief (inclusief de bijlagen) uiterlijk op 15 oktober a.s. naar de TK te sturen. De stukken liggen dan tijdig voorafgaand aan de Begrotingsbehandeling in de TK.

3. Kernpunten

- De collectiviteitskorting op de basisverzekering is per 1 januari 2023 afgeschaft, omdat de doelstelling van deze korting niet werd bereikt. De doelstelling was het teruggeven van besparingen op de (zorg)kosten verkregen door het maken van (zorg)inhoudelijke afspraken ten behoeve van een collectiviteit van verzekerden. Bij verreweg de meeste collectiviteiten kon de korting echter niet gelegitimeerd worden door (zorg)inhoudelijke afspraken. In plaats daarvan werd de korting bekostigd door een opslag op de premie en vond er kruissubsidiëring plaats tussen verzekerden binnen en buiten het collectief. Kortom: de collectiviteitskorting was 'een sigaar uit eigen doos'. Bovendien droeg het grote aantal collectiviteiten niet bij aan een overzichtelijk polisaanbod.
- Bij de afschaffing van de collectiviteitskorting heeft uw ambtsvoorganger toegezegd de ontwikkeling van het aantal collectiviteiten¹ en het aantal (zorg)inhoudelijke afspraken te monitoren.² Daarnaast verzocht de motie van het lid Paulusma c.s.³ om: (1) zorginhoudelijke afspraken te monitoren en hierbij ook te betrekken in hoeverre bewezen effectieve preventie- en leefstijlprogramma's onderdeel uitmaken van collectieve verzekeringen en (2) in gesprek te gaan met gemeenten, werkgevers en zorgverzekeraars en in kaart te brengen welke alternatieve instrumenten

¹ Zie Kamerstuk 29689, nummer 1199, voor cijfers rondom het aantal collectiviteiten en de deelnamegraad in 2023.

² Zie Kamerstuk 35872, nummer 6.

³ Zie Kamerstuk 35872, nummer 12.

er mogelijk zijn om zorginhoudelijke afspraken tussen verzekeraars en collectiviteiten te bevorderen ten bate van inclusief, maar niet beperkt tot, mensen met een sociaal minimuminkomen. Daarom heeft VWS het Nivel gevraagd hier onderzoek naar te doen.

Datum
30 september 2024
Kenmerk
3978162-1072940-Z

- Het onderzoek van het Nivel laat zien dat (zorg)inhoudelijke afspraken tussen zorgverzekeraars en collectiviteiten (zoals werkgevers en gemeenten) na de afschaffing van de collectiviteitskorting gewoon zijn voortgezet. Dat is goed nieuws. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om afspraken over een gezonde leefstijl, vitaliteit en het voorkomen van wanbetaling. Ook is het aantal collectiviteiten de afgelopen jaren gedaald (ten opzichte van 2016 is er sprake van een daling van bijna 40 procent en ten opzichte van 2023 is er een daling van circa 10 procent). Dit draagt bij aan een overzichtelijk polisaanbod.
- In deze Kamerbrief kondigt u ook uw voornemen aan om de communicatie rondom de bekendmaking van de premie van postale en digitale polissen gelijk te trekken door een aanpassing van artikel 17, lid 7 van de Zorgverzekeringswet (Zvw).
- Op 4 juni jl. is de 'Informatiekaart Zorgverzekeringen' van de NZa naar de TK gestuurd. In deze kaart blijken voor 2024 abusievelijk verkeerde cijfers te zijn opgenomen rondom collectiviteiten. Met deze brief biedt u opnieuw de Informatiekaart van de NZa aan, maar nu met de juiste cijfers.

4. Toelichting

a. *Draagvlak politiek en maatschappelijk*

- Bij de wetsbehandeling van de afschaffing van de collectiviteitskorting was er vooral weerstand tegen het verdwijnen van de collectiviteitskorting voor de gemeentepolissen en de werkgeverscollectiviteiten.
  - De afschaffing van de collectiviteitskorting was echter juist een vooruitgang voor de sociale minima met een gemeentepolis: zij hoefden immers niet meer mee te betalen aan de hoge kortingen voor bijvoorbeeld studenten. Het onderzoek laat zien dat gemeenten en zorgverzekeraars ook nu nog afspraken maken om bijvoorbeeld betalingsachterstanden te voorkomen.
  - Voor de werkgeverscollectiviteiten geldt dat deze vaak zijn voortgezet na de afschaffing van de collectiviteitskorting. Ook zijn er buiten de collectiviteiten om samenwerkingen met zorgverzekeraars ontstaan om preventie en duurzame inzetbaarheid te vergroten.
- De verwachting is dat het gelijktrekken van de communicatie rondom de premie van postale en digitale polissen geen weerstand zal oproepen bij het parlement of de maatschappij.

b. *Financiële en personele gevolgen*

N.v.t.

c. *Juridische aspecten haalbaarheid*

N.v.t.

d. *Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)*

Ja, de passage over het voornemen om de communicatie rondom de premie van postale en digitale polissen gelijk te trekken is afgestemd met WJZ.

e. Gevolgen administratieve lasten

N.v.t.

Datum

30 september 2024

Kenmerk

3978162-1072940-Z

f. Toezeggingen

- Met deze brief doet u de toezegging om de ontwikkeling van het aantal collectiviteiten en het aantal zorginhoudelijke afspraken te monitoren af.⁴
- Met deze brief doet u de motie van het lid Paulusma c.s. af om: (1) zorginhoudelijke afspraken te monitoren en hierbij ook te betrekken in hoeverre bewezen effectieve preventie- en leefstijlprogramma's onderdeel uitmaken van collectieve verzekeringen; en (2) in gesprek te gaan met gemeenten, werkgevers en zorgverzekeraars en in kaart te brengen welke alternatieve instrumenten er mogelijk zijn om zorginhoudelijke afspraken tussen verzekeraars en collectiviteiten te bevorderen ten bate van inclusief, maar niet beperkt tot, mensen met een sociaal minimuminkomen.⁵
- Er worden geen nieuwe toezeggingen gedaan.

g. Fraudetoets

N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

---

⁴ Zie Kamerstuk 35872, nummer 6.

⁵ Zie Kamerstuk 35872, nummer 12.